

УДК
685.34

ТЕТЯНА НАДОПТА, ОКСАНА МИХАЙЛОВСЬКА,
АЛІНА КРАВЧЕНКО
Хмельницький національний університет, Україна

ПЕРЕДУМОВИ РОЗРОБКИ СПЕЦІАЛЬНОГО ВЗУТТЯ ПОЛЕГШЕНОЇ КОНСТРУКЦІЇ

Мета. Визначення передумов розробки раціональної конструкції взуття для післяопераційного періоду з врахуванням характеру ушкоджень нижніх кінцівок, анатоμο-біомеханічних особливостей травмованих стоп, властивостей матеріалів для взуття та ергономічних вимог.

Ключові слова: стопа, післяопераційне взуття, раціональна конструкція.

Постановка завдання. У важкий час для України багато її захисників отримують поранення різного ступеня важкості протягом ведення бойових дій. Звичайно, їм надається перша медична кваліфікована допомога у військових госпіталях і медичних закладах. Також важливе значення має реабілітація військовослужбовців для їх повного відновлення та можливості повноцінно працювати та жити в суспільстві.

Тривалий післяопераційний період військових, котрі отримали травми нижніх кінцівок, вимагає спеціального взуття, незалежно від характеру ушкоджень. Найбільш зручний варіант – це взуття полегшеної конструкції, яке давало б відчуття рівноваги і стійкості, що особливо важливо для тих пацієнтів, які ще не адаптувалися до отриманих травм. Важливо, щоб пара взуття забезпечувала пропорційну висоту ушкоджених кінцівок, в іншому випадку споживачу доведеться змінювати ходу і пристосовуватися до нового стилю ходьби, прикладаючи чималих зусиль.

Існуюче побутове взуття, яке наразі застосовується у післяопераційний період, часто не задовольняє споживача, оскільки:

- має значну жорсткість, неприйнятну для травмованої кінцівки;
- не враховує анатоμο-морфо-фізіологічні особливості травмованих стоп та їх відхилень [2];
- конструкції не забезпечують зручність одягання та знімання взуття;
- знижені естетичні властивості конструкцій [1].

Результати досліджень. З огляду на вище зазначені недоліки, важливою постає проблема розробки конструкції взуття для післяопераційного періоду з врахуванням характеру силової взаємодії

травмованих нижніх кінцівок з опорною поверхнею при стоянні та ходьбі, та анатомо-морфологічних властивостей стоп. Для цього передбачається:

- провести експериментальні дослідження з використанням 3D-методів отримання антропометричної та біомеханічної інформації про стан стоп післяопераційного періоду;
- визначити характер розподілу тиску при взаємодії стоп осіб з травмами нижніх кінцівок з опорною поверхнею при стоянні та ходьбі;
- теоретично обґрунтувати та практично визначити вплив жорсткості взуття: згинальної, розпірної та опорної, – на стан стоп;
- розробити концепцію методики проектування модульних конструкцій спеціального взуття для післяопераційного періоду [3];
- спроектувати універсальну конструкцію комфортного взуття для післяопераційного періоду з регулюванням об'єму, висоти, ступеню закритості та зручності одягання-знімання [2];
- виготовити експериментальні зразки взуття для післяопераційного періоду з врахуванням результатів проведених досліджень.

Отже, точне дотримання означених етапів розробки та виробництва взуття для післяопераційного періоду дозволить досягти мети його призначення: утримувати стопу в коригованому положенні, перерозподілити навантаження по поверхні стопи, компенсувати неоднаковість кінцівок та забезпечити зручність взування та знімання.

Висновок. Дослідження критеріїв впорності взуття для післяопераційного періоду (зміна формо-розмірів травмованих стоп, силова взаємодія стопи і взуття; відчуття споживачів від взаємодії їхніх стоп із взуттям) та врахування отриманих результатів при проектуванні та виготовленні дозволить отримати раціональну конструкцію спеціального післяопераційного взуття, яка забезпечить усі критерії якості та комфортності.

Література

1. Михайловська О.А. Розробка комфортного взуття для людей з інвалідністю / О.А. Михайловська, Г.Є. Лобанова, І.Т. Солтик, Т.А. Надопта // Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 4(311). С. 168-175.
2. Надопта Т.А. [Анатомо-морфо-функціональне обґрунтування раціональної конструкції верху взуття з низьким каблучком](#) / Т.А. Надопта // Вісник Хмельницького національного університету. 2010. № 1. С. 247-250.
3. Михайловська О.А. [Художньо-конструктивні ознаки та параметри формотворення модульного взуття](#) / О.А. Михайловська, А.Б. Домбровський // Легка промисловість. Індустрія моди. 2018. №2. С. 48-52.